

חטאת העוף קודמת לעולת העוף (ואפילו לעולת בהמה, כפי שדרשו להלן מן המקראות).
 עופות קודמים למנחות – מפני שהם מיני דמים [ואע"פ שו"ף אינו בציבור כמנחה – מיני דמים עדיפי
 .(ז).]

דפים פט – צ

קמד. בשר ואימורים של קדשים קלים שיצאו לפני זריקה חוץ לעזרה – מה דינם? האם שייכים בהם חיובי מעילה,
 פיגול נותר וטמא?

בשר קדשים קלים שיצא קודם זריקה; לדברי רבי יוחנן כשר, בין אם חזר ונכנס לפני הזריקה בין שנשאר
 בחוץ. לדברי ריש לקיש פסול, ואע"פ"י שסופו לצאת לאחר זריקה. (בגמרא לעיל כו ניסו להוכיח מהברייתא
 שנפסל, ודחו).

א. הלכה כרבי יוחנן שכשר (וע' רמב"ם וראב"ד פסוה"מ א, לב. ועתוס' ג: ד"ה קדשי קדשים).
 ב. אין דין מעילה בבשר קק"ל. ולענין פיגול נותר וטמא – לריו"ח ודאי חייב. ולר"ל אין מבואר להדיא ואפשר
 שדינו כאימורים. צ"ב.

אימורי קדשים קלים שיצאו קודם זריקה – אמר רבינא בר שילא: פסולים.
 יש מפרשים שלפי מה שהסיק רב פפא – כשרים (כ"מ ברמב"ם, ופסק שאינו נפסל. וע' או"ש פרה
 אדומה ב,א; משך חכמה ויקרא ה,ט). ואין כן דעת התוס' (כו.) והראב"ד.
 לענין חיובי מעילה, נותר פיגול וטמא; הסיק רב פפא שאם חזרו ונכנסו והיו בפנים בעת הזריקה – הועילה
 הזריקה להחל עליהם חיובים אלו. ואם נשאר בחוץ – לדברי רבי אליעזר פטורים שאין זריקה מועלת
 ליוצא, ולדברי רבי עקיבא חייבים.
 מרש"י (מעילה ו:): משמע שגם כשחזרו ונכנסו נחלקו ר"א ורע"ק. וכ' שם הרש"ש שנקט לעיקר
 כרבינא בר שילא ואינו סובר לחילוק רב פפא, שלא כפסק הרמב"ם.

דף צ

קמה. מה דין קדימה בקרבנות הבאים, ומדוע?

- א. מנחת חוטא ומנחת נדבה.
- ב. מנחת חוטא ומנחת סוטה.
- ג. מנחת נדבה ומנחת סוטה.
- ד. חטאת העוף ועולת בהמה.
- ה. פרים אילים כבשים ושעירים, כולם עולות או כולם שלמים.
- ו. פר כהן משוח ופר העלם דבר של ציבור.
- ז. פר העלם דבר ופר עבודת כוכבים.
- ח. פר עכו"ם ושעיר עכו"ם.
- ט. מוספי החג.
- י. חטאת העוף, עולת בהמה ומעשר – שלשתם עומדים עתה לעשותם.

א. מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה מפני שבאה על חטא, ואע"פ שאינה טעונה שמן ולבונה כמנחת הנדבה, כיון שמכפרת – עדיפה.

ב. מנחת חוטא קודמת למנחת סוטה מפני שמכפרת, וגם באה מן החטים ולא מהשעורים.

ג. מנחת נדבה ומנחת סוטה – ספק בגמרא, שמא מנחת נדבה קודמת שבאה מן החטים וגם טעונה שמן ולבונה, או מנחת סוטה קודמת מפני שבאה על חטא – לברר עוון. ולא נפשט הדבר.

ד. חטאת העוף קודמת לעולת בהמה. (בנין אב מוהקריב את אשר לחטאת ראשונה). ופרשו בגמרא שאין חילוק בין חטאת הבאה על חטא ובין חטאת יולדת.

א. יש אומרים שאפילו היתה חטאת העוף של אחד ועולת בהמה של אחר – החטאת קודמת

(עתורא"ש סוף הוריות. וע"ע קרן אורה וחזו"א מנחות לג, יג).

ב. לפירוש הר' חיים, יש להקדים ביולדת להקדיש את העולה.

בדיעבד, עולה שקדמה לחטאת – כשרה, הן ביולדת הן במצורע (עפ"י תוס' פסחים נט. ולעיל ה.

וקדושין יג). ויש סוברים שאף בדיעבד הסדר מעכב (ע' בספר זכר יצחק ל).

ה. פרים קודמים לאילים ואילים לכבשים – מפני ריבוי הנסכים. כבשים קודמים לשעירים – שכן נתרבו באימוריהן, באליה.

יש אומרים (עפ"י מחלוקת התנאים בהוריות יג), שבקרבן חטאת, שעירה קודמת לכבשה (וע"ע חדושי

הגרז"ר בענגיס ח"ב נט).

ו. פר כהן משיח קודם לפר העלם דבר (כאשר שרף את הפר הראשון; הואיל ומשיח מכפר ועדה מתכפרת, דין הוא להקדים מכפר למתכפר. ערש"י; גמרא הוריות יג).

ז. פר העלם דבר קודם לפר עכו"ם, לפי שהחטאת קודמת לעולה.

ח. פר עכו"ם קודם לשעיר, ואעפ"י שהפר עולה והשעיר חטאת (לחטת – חסר א'. או משום שכתוב בהם כמשפט – כסדר מקראו כך סדר עבודתו).

ט. סדר הקרבת מוספי החג: פרים, אילים, כבשים ושעירים – כסדר כתיבתם בתורה, לפי שנאמר בהם כמשפטן. כן הסיק רבינא.

כן פסק הרמב"ם. וכתב רש"י שמשמע דוקא במוספי החג, אבל בשאר רגלים חטאות קודמות

לעולות. והעיר ממשמעות לשון רש"י ביחזקאל, וכן מדברי הגרעק"א.

י. מעשר בהמה, חטאת העוף ועולת בהמה עומדים; בבבל אמרו: מעשר קודם, שמין זבח קודם לעוף. ואילו את העולה אי אפשר להקדים, שגזרת הכתוב היא שאין עולה באה לפני החטאת.

בארץ ישראל אמרו: חטאת העוף קודמת, שחשיבות עולת בהמה הבאה עמה, מקדמתה למעשר.

כללים נוספים בקדימה; קרבן ציבור קודם לקרבן יחיד, אפילו הוא נשיא; קרבן נשיא קודם להדיוט; דבר הבא בגין היום קודם לדבר הבא בגין דבר אחר הקרב [כגון עומר קודם לכבש הבא עמו] (עפ"י הוריות יג).

קמו. אלו דינים מיוחדים יש באשם מצורע ובאשם נזיר, שאינם בשאר אשמות?

כל האשמות שבתורה באים בני שתיים (איל) ויש קצבה לדמיהם – שתי כסף (נאמר באשם מעילות כסף שקלים והביאו שאר אשמות בגזרה שוה), הוץ מאשם נזיר ואשם מצורע [הבאים להכשיר ולא לכפר (או לתלות מהיסורים) כשאר אשמות] שהם באים בני שנתם (כבש בן שנתו; כבש) ואין לדמיהם קצבה (שכיון שאיל בן שנתים הוא בשתי סלעים, כבש בן שנה אינו בשתי סלעים (רש"י). ועוד מיעטו בתורת כהנים (ויקרא) מ'אשם הוא' שנאמר באשם תלוי).

א. מכל מקום רגילות לקנותם בסלע, למצוה מן המובחר (עפ"י תוס' כריתות י:).
 ב. יש סוברים שסמיכת אשם מצורע אינה מהתורה אלא מדרבנן (כדלעיל לב-לג). ולדבריהם הוא הדין לאשם נזיר שבא להכשיר ולא לכפר (עתוס' לעיל לג. ד"ה סמיכת).
 כמו כן ישנה דעה (במנחות ד) שאשם נזיר ואשם מצורע שנובחו שלא לשמם – פסולים, בניגוד לשאר אשמות. ואין הלכה כן.

דפים ז – צא

קמו. א. קרבן של אמש וקרבן של היום – איזה מהם יש להקדים אכילתו והקרבנות?
 ב. 'תדיר' ו'מקודש' – מה קודם ומה נפקא מינה? מה הדין ב'מצוי' ו'מקודש'?
 ג. מהו סדר הקרבת מוספי שבת ראש חדש, וכן מוספי ראש חדש וראש השנה?
 ד. הקדים לשחוט הקרבן שאינו-תדיר – האם יגמור עבודתו או שמה יפסיק ויעשה התדיר ויחזור אח"כ לגמור עבודתו?

א. קרבן של אמש קודם לשל היום.
 היה הקרבן של אמש שלמים ושל היום חטאת או אשם, לדברי רבי מאיר: של אמש קודם (פרש"י: שזולזל להשהותם כל כך, והואיל ובאו ראשון יקרבו ראשון [ומשמע שהגידון הוא גם על ההקרבה, שהואיל ובא מאמש יש להקריבו ראשון. וכ"מ ברד"ה דשחטו שלמים ברישא]. והתוס' פרשו משום שזמן אכילתם מוגבל עד הלילה, ואילו חטאת ואשם – עד למחר. [ומשמע מדבריהם וכן מלשון הרמב"ם שאין הגידון אלא על האכילה]). וחכמים אומרים: החטאת או האשם קודמים שהם קדשי קדשים.
 הלכה כחכמים (רמב"ם תמידין ומוספין ט, ג).

ב. נסתפקו בגמרא תדיר ומקודש מה קודם, וניסו להוכיח ודחו, ולא נפשטה הבעיה.
 נפקא מינה בכגון עולות מוספי ראש חדש ופר העדה שעומדים להקרבה – מי מהם יקדים, העולה התדירה או החטאת המקודשת.
 רש"י כתב נפ"מ נוספת בעולת תמיד ודם חטאת. והתוס' כתבו שודאי עבודת דם עולת התמיד של שחר קודמת לכל קרבן.
 ודוקא בדבר הבא חובה בתדירות, אבל כגון שלמים מול חטאת או אשם, אע"פ שהשלמים מצויים יותר – החטאת או האשם קודמים, מפני שמקודש קודם למצוי. [אמנם דבר המצוי מאד, הרבה יותר מן השני כגון מילה לגבי פסח, אפשר שנידון כ'תדיר' – לפי האבעית אימא'.]